

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Έγγραφο συνόδου

29 Μαρτίου 2004

B5-0171/2004

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής
σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 2, του Κανονισμού

των βουλευτών Didier Rod, Monica Frassoni, Paul A.A.J.G. Lannoye, Claude Turmes, Nelly Maes, Pierre Jonckheer, Patricia McKenna και Nuala Ahern

εξ ονόματος της Ομάδας ΠΡΣ/ΕΕΣ

σχετικά με την Επισκόπηση της Εξορυκτικής Βιομηχανίας, η εκπόνηση της
οποίας ανατέθηκε από την Παγκόσμια Τράπεζα

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Επισκόπηση της Εξορυκτικής Βιομηχανίας, η εκπόνηση της οποίας ανατέθηκε από την Παγκόσμια Τράπεζα

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 37, παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έτος 2000, ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας James Wolfensohn ανέθεσε την εκπόνηση ανεξάρτητης μελέτης προκειμένου να εξεταστεί η στήριξη του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας (WBG) σε έργα στους τομείς του πετρελαίου, της εξόρυξης και του φυσικού αερίου, στο πλαίσιο της δεδηλωμένης αποστολής της Παγκόσμιας Τράπεζας για μείωση της φτώχειας και προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή Επισκόπησης της Εξορυκτικής Βιομηχανίας με επικεφαλής τον Emil Salim, πρώην υπουργό περιβάλλοντος της Ινδονησίας, παρουσίασε τα πορίσματά της στον Πρόεδρο του WBG τον Ιανουάριο του 2004, τα οποία ήταν καρπός διετούς διαδικασίας πολλαπλών συμμετόχων με διαβουλεύσεις με την βιομηχανία, την κοινωνία των πολιτών, ακαδημαϊκούς και κυβερνητικούς κύκλους από πέντε ηπείρους, καθώς και έρευνας και επισκέψεων σε έργα,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πορίσματα της έκθεσης Επισκόπησης της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (EIR) έχουν επίσης συνέπειες για τις ευρωπαϊκές τράπεζες, την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ, επειδή έργα χρηματοδοτούνται από κοινού από τους οργανισμούς διεθνούς χρηματοδότησης και τις ευρωπαϊκές τράπεζες, και ότι υπάρχουν επίσης συνέπειες για τους οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων των κρατών μελών,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως μέλη της Παγκόσμιας Τράπεζας, οφείλουν να διατυπώσουν τη θέση τους ως προς τα συμπεράσματα της έκθεσης και να ψηφίσουν για την έγκρισή τους έτσι ώστε να συνεισφέρουν στις συστάσεις σχετικά με το μέλλον της ανάμιξης του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας στον τομέα της εξορυκτικής βιομηχανίας,
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέτουν σχεδόν το 30% των ψήφων στα Συμβούλια της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και κατά συνέπεια αντιπροσωπεύουν σημαντικό παράγοντα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας, εφόσον επιτευχθεί συντονισμένη προσέγγιση της ΕΕ,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση EIR συμπεραίνει ότι ο Όμιλος Παγκόσμιας Τράπεζας έχει να διαδραματίσει ρόλο στους τομείς του πετρελαίου, της εξόρυξης και του φυσικού αερίου, αλλά μόνο εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για την προώθηση της μείωσης της φτώχειας και της αειφόρου ανάπτυξης,
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση EIR ζητεί καλύτερη ισορροπία μεταξύ οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών παραμέτρων, καλεί τον WBG να αναθεωρήσει τα κοινωνικά και

περιβαλλοντικά του πρότυπα και να τα εφαρμόσει κατά τρόπον ώστε ως όροι για την οικονομική στήριξη να τίθενται η «καλή διακυβέρνηση», ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από εταιρείες και κυβερνήσεις, η εκτέλεση έργων υπέρ των φτωχών και η αειφόρος ανάπτυξη,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τα δύο χρόνια έρευνας, ο WBG δεν μπόρεσε να παραθέσει ούτε ένα παράδειγμα όπου ένα πετρελαϊκό έργο οδήγησε σε μείωση της φτώχειας, ενώ ανέκυψαν πολλά παραδείγματα πετρελαϊκών έργων που επιδείνωσαν τη φτώχεια και ζημίωσαν το περιβάλλον,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση του 2002 του OED/OEG σχετικά με τον τομέα της εξόρυξης, που αποτελεί αποκλειστικά εσωτερική έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, κατέληξε στα ίδια συμπεράσματα με την EIR όσον αφορά την μη ελάφρυνση της φτώχειας από τις επενδύσεις στον τομέα της εξόρυξης και συνέστησε βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαφάνειας ως απαραίτητες προϋποθέσεις για τη χορήγηση δανείων σε αυτά τα έργα εξόρυξης,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες που στηρίζονται κυρίως στις εξορυκτικές βιομηχανίες έχουν συνήθως υψηλότερα ποσοστά φτώχειας, παιδικής θνησιμότητας, εμφύλιων πολέμων και αυταρχικών καθεστώτων απ' ό,τι οι χώρες που έχουν περισσότερο διαφοροποιημένες οικονομίες,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνολο του τομέα της εξόρυξης δεν αντιπροσωπεύει παρά το 2% των δραστηριοτήτων του WBG, κυρίως μέσω του Οργανισμού Διεθνούς Χρηματοδότησης που αποτελεί το δανειοδοτικό ιδιωτικο-οικονομικό σκέλος του και ότι η έκθεση έδειξε ότι η υποστήριξη αυτή επιζητείται από τις κυβερνήσεις ή από τον κλάδο στους τομείς εκείνους που η διακυβέρνηση είναι κακή και όπου αφθονούν οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή άλλες μορφές πολιτικών κινδύνων,
- ΙΒ. εκτιμώντας ότι λόγω των παραπάνω καθίσταται ακόμη περισσότερο σημαντικό οι σπάνιοι αυτοί πόροι να μη χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη επενδύσεων σε τομείς υψηλού κινδύνου αλλά σε τομείς προτεραιότητας για την ελάφρυνση της φτώχειας, την αειφορία και την προστασία του κλίματος,
- ΙΓ. έχοντας υπόψη ότι ο WBG ως πολυμελής οργανισμό θεσπίζει διεθνή πρότυπα και ότι, προκειμένου να φέρει εις πέρας την εντολή του για μείωση της φτώχειας μέσω της αειφόρου ανάπτυξης, πρέπει να χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα επιρροής του για να υποστηρίξει μελλοντοστρεφείς κλάδους σε αναπτυσσόμενες χώρες, από τους οποίους εξ' ορισμού αποκλείονται τα ορυκτά καύσιμα,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι προς τούτο ο WBG πρέπει να προωθήσει την αποδοτική χρήση της ενέργειας και να θέσει στόχους για διευρυμένη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επικέντρωση των πόρων του WBG στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν εμποδίζει τα κράτη από το να αναπτύξουν άλλους εξορυκτικούς τομείς, για τους οποίους η χρηματοδότηση από εμπορικές τράπεζες δεν αποτελεί συνήθως μεγάλο πρόβλημα λόγω της οικονομικής τους ελκυστικότητας,

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η άρση των κινήτρων του WBG για την εξόρυξη ορυκτών καυσίμων θα ήταν κρίσιμο μήνυμα προς την αγορά ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι έτοιμες και ότι δημόσιο χρήμα από τον μεγαλύτερο αναπτυξιακό οργανισμό του κόσμου θα διατεθεί για την προώθηση καθαρών, αναδύομενων τεχνολογιών και για τη διόρθωση υφιστάμενων στρεβλώσεων της αγοράς,
- ΙΖ. εκτιμώντας ότι, ακόμη και χωρίς την ανάμειξη του WBG, οι εταιρείες δεν μπορούν να θεωρούν δεδομένο ότι οι παραβιάσεις των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων δεν θα καταγγελθούν από τον θιγόμενο πληθυσμό και τη διεθνή κοινή γνώμη, και ότι ως ευπρόσδεκτο πρότυπο μπορούν να χρησιμεύσουν οι λεγόμενες «υποχρεώσεις του Ισημερινού» όπου 20 εμπορικές τράπεζες δήλωσαν την πρόθεσή τους να ακολουθούν τα πρότυπα της Παγκόσμιας Τράπεζας στα έργα που χρηματοδοτούν, έστω και όταν δεν συμμετέχει η Παγκόσμια Τράπεζα,
1. χαιρετίζει ένθερμα την πρωτοβουλία που ανέλαβε ο Πρόεδρος Wolfensohn της Παγκόσμιας Τράπεζας για εξονυχιστικό έλεγχο του τομέα της Εξορυκτικής Βιομηχανίας και ελπίζει ότι ο Όμιλος Παγκόσμιας Τράπεζας θα επιδείξει τη δέσμευσή του στην αειφόρο ανάπτυξη εγκρίνοντας τις συστάσεις της έκθεσης EIR το τρέχον οικονομικό έτος και δρομολογώντας διαδικασία για την υλοποίησή τους μέσω αλλαγών στις υφιστάμενες πολιτικές και τα πρότυπα του WBG, την ανάπτυξη νέων πολιτικών και διαδικασιών με σαφή μέτρα σύγκρισης και χρονοδιαγράμματα και την πλήρη στελέχωση της υπεύθυνης ομάδας· η διαδικασία της υλοποίησης πρέπει να είναι διαφανής, και ο WBG πρέπει να υποβάλλει τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου στο Συμβούλιο, τα κράτη μέλη και το ευρύτερο κοινό·
 2. καλεί την Ιρλανδική Προεδρία να θέσει την έκθεση της EIR στην ημερήσια διάταξη του προσεχούς Συμβουλίου Γενικών και Εξωτερικών Υποθέσεων προκειμένου να υπάρξει συντονισμένη θέση της ΕΕ προς υποστήριξη των συστάσεων της EIR, οι οποίες είναι αλληλένδετες και πρέπει να εγκριθούν και υλοποιηθούν ως σύνολο·
 3. καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν τα πορίσματα της έκθεσης σε άλλα εθνικά ή διεθνή οικονομικά φόρουμ, όπως την ΕΤΕπ, την ΕΤΠΑ, εθνικούς οργανισμούς πίστης, κτλ. έτσι ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα εξεταζόμενα προβλήματα θα συζητηθούν και αντιμετωπιστούν δεόντως·
 4. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει διαδικασία έτσι ώστε να αντικατοπτριστεί το πνεύμα όλων των συστάσεων της έκθεσης EIR στις κοινοτικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική και αναπτυξιακή συνεργασία και να ελέγξει εξονυχιστικά όλα τα προγράμματα οικονομικής στήριξης που εφαρμόζει στην Ευρώπη και με τρίτες χώρες και να υλοποιήσει τις συστάσεις, ιδίως στη συνεργασία της με το ΔΝΤ, την Παγκόσμια Τράπεζα, την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ·
 5. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προτείνουν κανονισμό με στόχο την εναρμόνιση των διαδικασιών και πολιτικών των εθνικών οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων των κρατών μελών, προς υποστήριξη της υλοποίησης των πορισμάτων της EIR·

6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθούν ανάπτυξη πόρων που να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των φτωχών του κόσμου και προς τούτο να ενισχύσουν σημαντικά τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας·
7. καλεί την Επιτροπή να τοποθετηθεί υπέρ της έγκρισης των συστάσεων της EIR στο ακέραιο και της υλοποίησής τους, όταν ο Επίτροπος Ανάπτυξης θα κληθεί όπως συνήθως να παραθέσει λόγο ενώπιον της Κοινής Επιτροπής Ανάπτυξης Παγκόσμιας Τράπεζας/Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου κατά τις κοινές εαρινές συνεδριάσεις των οργανισμών του Bretton Woods για το 2004·
8. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν ιδίως τα ακόλουθα αιτήματα της έκθεσης EIR και να ασκήσουν όλη την επιρροή τους προκειμένου να υλοποιηθούν στο ακέραιο:
 - (α) η εναρμόνιση των προτεραιοτήτων του ενεργειακού τομέα του WBG με την περιβαλλοντική και την κοινωνική εντολή του, με σταδιακή κατάργηση των επενδύσεων στο πετρέλαιο έως το 2008, και έως τότε με δραστηριοποίηση μόνο στις φτωχότερες χώρες, υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στα επόμενα, και με συνέχιση της αποφυγής της ανάπτυξης νέων ανθρακωρυχείων·
 - (β) η ταυτόχρονη αύξηση κατά 20% των επενδύσεων σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας που μπορούν να καλύψουν τις ενεργειακές ανάγκες των φτωχών του κόσμου·
 - (γ) η εξασφάλιση της ύπαρξης ενός συνόλου συνθηκών επαρκούς διακυβέρνησης προκειμένου να προχωρήσει ένα έργο, και συγκεκριμένα
 - ορισμός σαφών κανόνων για τη δημοσιοποίηση των οικονομικών συμφωνιών μεταξύ των ενδιαφερόμενων κυβερνήσεων και βιομηχανιών έτσι ώστε να καταπολεμηθεί η διαφθορά και να επιτραπεί ο σχεδιασμός συμφωνιών μερισμού εισοδημάτων με τις τοπικές κοινότητες·
 - συγκρότηση μηχανισμού επίλυσης διαφωνιών ο οποίος θα διαιτητεί στις διενέξεις που ανακύπτουν και όπου οι τοπικές κοινότητες θα έχουν απόλυτη δυνατότητα πρόσβασης·
 - αποκλεισμός των αναγκαστικών μετεγκαταστάσεων και διεξαγωγή συμμετοχικών αξιολογήσεων με τις ενδεχομένως πληττόμενες κοινότητες έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι έχει επιτευχθεί η ελεύθερη, πρότερη εμπεριστατωμένη συγκατάθεση των ενδεχομένως πληττόμενων κοινοτήτων και των αυτοχθόνων λαών· η έγκριση των αρχών αυτών πρέπει να γίνεται με τη βοήθεια και καθοδήγηση του μόνιμου φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα ζητήματα των αυτοχθόνων λαών·
 - (δ) να εξασφαλισθεί ότι τα έργα που υποστηρίζονται συμμορφώνονται με το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους τέσσερις βασικούς εργασιακούς κανόνες·
 - (ε) η απαίτηση για διαφάνεια στις ροές εσόδων και τις επενδύσεις που απορρέουν από τα έργα στον τομέα της εξόρυξης που υποστηρίζει η ΕΕ·

- (στ) η ενίσχυση της πολιτικής για τους φυσικούς οικότοπους και η άρνηση χρηματοδότησης εξορυκτικών έργων σε προστατευόμενες περιοχές, κρίσιμους εθνικούς οικότοπους και θέσεις παγκόσμιας κληρονομιάς·
 - (ζ) η άρνηση χρηματοδότησης σε περιοχές ένοπλων συγκρούσεων ή όπου υπάρχει υψηλός κίνδυνος ένοπλης σύγκρουσης·
 - (η) η ελαχιστοποίηση της υποστήριξης σε ορυχεία που χρησιμοποιούν τοξικά υλικά όπως κυάνιο και υδράργυρος, και η επιβολή μορατόριουμ στη χρήση της υποβρύχιας διάθεσης των υπολειμμάτων εξόρυξης·
9. καλεί το Συμβούλιο της Παγκόσμιας Τράπεζας, σε περίπτωση απόρριψης οποιασδήποτε από τις συστάσεις της έκθεσης, να δώσει γραπτή εξήγηση της ασυμβατότητάς της με την εντολή της Παγκόσμιας Τράπεζας για ελάφρυνση της φτώχειας ή με τις υφιστάμενες πολιτικές της Παγκόσμιας Τράπεζας·
12. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τον Πρόεδρο και τους εκτελεστικούς διευθυντές της Παγκόσμιας Τράπεζας, τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΔΝΤ και τους προέδρους της ΕΤΕπ και της ΕΤΑΑ.